

Protestes antidemocràtiques i sedició colpista a Veneçuela

Marcos Roitman

L'autor analitza els motius reals que hi ha darrere de les mobilitzacions convocades a Veneçuela, emmarcades en l'estratègia de desestabilització dissenyada per una oposició que es nega a acceptar els resultats de les urnes.

Les mobilitzacions convocades per un sector de l'oposició veneçolana ens obliguen a plantejar-nos fins a quin punt les protestes d'estudiants, empresaris, comerciants i aliats -promogudes per Leopoldo López, María Corina Machado i Antonio Ledezma- responen a un exercici democràtic o, per contra, són part d'un procés desestabilitzador perfectament dissenyat. Un dels arguments recurrents per a atacar el Govern legítim de Nicolás Maduro sosté que Veneçuela és un país segregat per forces estrangeres, al servei de Cuba. Les mateixes que haurien suprimit la democràcia, promogut la violència policial i instaurat un règim totalitari.

Una de les organitzacions més rellevants en les

protestes, denominada Juventud Activa Venezuela Unida (JAVU), que impulsa la iniciativa "Operación Libertad", va denunciar el passat 22 de febrer que "forces estrangeres han assetjat militarment Veneçuela. Els seus mercenaris ens ataquen d'una manera vil i salvatge. El seu objectiu és esclavitzar-nos". Per això, conclouen que és el seu deure patriòtic "defensar la sobirania de la nació, i expulsar els comunistes cubans que es troben usurpant el Govern i les Forces Armades".

Luis Hernández Navarro -en el seu article de La Jornada titulat "Venezuela: los cachorros de la reacción"- va revelar que JAVU manté estretes relacions i rep finançament del Partit Popular i de l'organització juvenil de

Silvio Berlusconi, així com també de l'Institut Albert Einstein, fundat per Gene Sharp, promotor de les revolucions de colors en països que no són afins a l'OTAN i als EUA. Tal i com Mirialvic Olivares -un dels capitosts- va confessar en assenyalar que "les organitzacions internacionals que ens estan recolzant en aquest moment sempre han anat de la mà amb nosaltres, no solament en qüestions de protesta, sinó en qüestions de formació, i nosaltres amb ells sempre hem anat de la mà. No ens fa vergonya, no ens fa por dir-ho". Igualment a alguns cables de Wikileaks publicats no fa molt, es revela la importància de promoure les manifestacions d'estudiants, joves i actors no formals en la lluita contra el Govern bolivarià, i apel·lar a la seva "puresa i legitimitat".

Sens dubte, són factors que poden encendre l'espurna d'una eventual guerra civil.

La burgesia llatinoamericana i els seus partits polítics han acusat sempre l'esquerra de copar espais i institucions democràtiques per a perforar i destruir el poder constituït. Durant la Guerra freda, la categoria "enemic intern" va ser el pretext per etiquetar marxistes, socialistes i comunistes d'infiltrats, agents de la Unió Soviètica, antipatriotes o espies cubans. Avui, aquests arguments serveixen a l'oposició veneçolana per a generar un rebuig als cooperants o residents cubans i assaltar la seva ambaixada, mentre diuen que Veneçuela és presonera dels germans Castro, que la governen des de L'Havana.

Si feim història, durant el segle XX molts països d'Amèrica Llatina van il·legalitzar els partits de l'esquerra marxista, mentre els acusaven d'elaborar plans per a infiltrar-se en les institucions democràtiques i imposar la dictadura del proletariat. Així, varen cobrar vida les lleis de defensa de la democràcia, conegudes com a "lleis maleïdes". A Amèrica Llatina s'aplicaren sense cap mena de rubor. El seu objectiu era impedir el desenvolupament d'una opció popular i anticapitalista enfront dels governs de les burgesies que depenien políticament, militar, cultural i econòmic dels Estats Units. La dreta va optar per la guerra global, l'estratègia de la por i la repressió. Els comunistes perforaven els valors cristians de la família, la nació i la pàtria. En aquest instant es va recórrer a la tècnica del cop d'estat basat en la doctrina de la seguretat nacional. Els cels es van enfosquir a molts països llatinoamericans.

Avui Veneçuela és víctima d'aquesta doctrina, revitalitzada sota el principi de reversió de processos democràtics, però amb un factor que fa difícil el seu èxit. La República Bolivariana és una de les democràcies més consolidades de la regió. La seva Carta Magna es troba entre les més avançades del món. Té l'estranya virtut de no ser paper mullat. Les seves eleccions són un exemple de transparència, i gaudeixen d'un reconeixement internacional. Serveixi com a dada que l'oposició, en el seu procés de primàries on va sortir elegit Henrique Capriles, va demanar la supervisió del Consell Nacional Electoral (CNE) com a garantia per a evitar el frau electoral. De la mateixa manera, l'exercici de les lli-

bertats civils públiques només té un límit: el respecte a l'ordre constitucional. No hi ha traves per a manifestar-se i sol·licitar la destitució del President o dels càrrecs públics. El referèndum revocatori es contempla en la Constitució de 1999 i ha estat exercit per l'oposició sense cap problema sempre que ho ha demanat.

Aquí comencen els clarsobscurs de les manifestacions convocades per un sector de l'oposició. El seu objectiu no sol·licita la renúncia del President en un referèndum revocatori, ni exigeix canvis en les polítiques de beques, habitatge o salut, ni rebutja

les activitats de les missions populars o demana l'expulsió dels metges cubans que fan feina en els centres hospitalaris i institucions com a part dels acords de cooperació signats entre els dos països. Totes elles opcions legítimes, que es poden o no compartir. La seva intenció és una altra: promoure el sabotatge, tallar l'accés a carrers, bloquejar carreteres o tirar còctels Molotov en centres oficials, i provocar una resposta que els converteixi en víctimes de la violència i de la repressió "chavista". En aquest context, Leopoldo López, Carina Machado i uns altres prefeixen potejar el tauler,

portar el país a la fallida constitucional, creuar la barrera de la democràcia i sacrificar vides humanes per així enderrocar el Govern constitucional. No resulta estrany, per ventura, que de les 28 víctimes mortals algunes ho siguin per trets en el cap, propis de franc tiradors?

Les protestes i mobilitzacions que avui sacsegen Veneçuela no són homologables a les convocades a la resta de països de l'entorn, ni tenen un contingut democràtic. Per contra, criden a la sedició i a la guerra civil. No se semblen gens a les realitzades pels col·lectius polítics, estudiantils, sindicals, dones,

es violen els drets humans, es reprimeix la ciutadania, es coarten els drets de reunió i associació, i s'exerceix brutalitat policial contra la població, amb un rebuig generalitzat de l'opinió pública i amb una gran solidaritat envers les víctimes: Xile, Espanya, Egipte, Pakistan, Colòmbia, Paraguai, Hondures, etc. Resulta significatiu que l'oposició veneçolana i els mitjans de comunicació internacionals publiquin imatges de màxima repressió que pertanyen a algun dels països citats, mentre cerquen complicitat i suports en les seves reivindicacions colpistes.

Sens dubte assistim a una estratègia dual per a fer caure el Govern del president Maduro i revertir una dècada d'avenços democràtics. D'una banda, en el curt termini, la sediciosa i colpista, encapçalada per la dreta més reaccionària; i de l'altra, la que encapçala Henrique Capriles, on es barreja la crida a la desestabilització, al mercat negre, a la por i a la guerra econòmica. Capriles pensa en el llarg termini. Accepta les regles del joc constitucionals -almenys formalment- i reconeix conquestes assolides en àrees com la salut, l'educació, l'habitatge i la legislació laboral. Mentrestant, cerca infringir la unitat de les forces armades, restar suports al Govern i aïllar-lo internacionalment. Capriles entén que un cop d'estat fracassaria, com va succeir l'any 2002. Millor col·lapsar l'economia i provocar el desastre intern del "chavisme". És més prudent i es decanta per la derrota electoral en les següents eleccions presidencials. Però no ens enganyem. Si la primera té èxit, la recolzarà, ja que l'objectiu final és compartit: retornar el poder polític a la plutocràcia. ■